

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupkyně předsedy senátu JUDr. Jitky Dýškové a přísedících Mgr. Stanislava Moláka, Mgr. Zuzany Komínkové, Mgr. Štěpána Holuba a JUDr. Petry Janouškové v neveřejném zasedání dne 25. 9. 2024 o **návrhu M. H.**, zast. Mgr. Martinem Ondrouškem, advokátem, se sídlem Kšírova 228/84, Brno, **na povolení obnovy řízení** ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 14 Kse 1/2021,

t a k t o :

Návrh M. H., syna zemřelého soudního exekutora Mgr. J. H., Exekutorský úřad Brno - město, se sídlem Hlinky 42/106, Brno, ze dne 9. 7. 2024 **na povolení obnovy řízení** ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 14 Kse 1/2021 **s e** podle § 22 odst. 1 a § 25 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, za přiměřeného použití § 283 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),

z a m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodnutím ze dne 10. 4. 2024, č. j. 14 Kse 1/2021-355, uznal kárně obviněného soudního exekutora Mgr. J. H. vinným ze spáchání závažného kárného deliktu podle § 116 odst. 3 písm. a), b) a odst. 5 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), kterého se dopustil tím, že bezdůvodně osobně provedl, nechal provést nebo v důsledku porušení svých povinností při řízení exekutorského úřadu spočívajícího v nevykonávání řádného dohledu nad postupy svých zaměstnanců nezabránil netransparentnímu nakládání s peněžními prostředky z jeho zvláštních bankovních účtů v celkové výši 64.033.496,84 Kč, k čemuž došlo ve 148 případech popsanych ve výrokové části rozhodnutí, přičemž se jednalo o převody peněžních prostředků mezi jeho zvláštními účty, z účtu pro běžná vymožená plnění na své provozní podnikatelské účty, z účtu historického a z účtu pro běžná vymožená plnění na účty třetích osob, jakož i o přímé platby provozních nákladů související s činností

exekutorského úřadu provedené z účtu historického na účty třetích osob a soukromé platby (kartou a výběry z bankomatu včetně poplatků) provedené z účtu historického. Za toto kárné provinění bylo kárně obviněnému uloženo podle § 116 odst. 9 exekučního řádu ve spojení s § 116 odst. 6 písm. d) exekučního řádu kárné opatření odvolání z exekutorského úřadu.

[2] V závěru odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo uvedeno, že jelikož odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení není přípustné, stalo se v projednávané věci odsuzující rozhodnutí pravomocným již okamžikem jeho vyhlášení, takže jeho právní moc se neodvívá až od doručení písemného vyhotovení účastníkům kárného řízení, podobně jako je tomu u rozhodnutí odvolacího soudu v trestním řízení. Proto již v rámci tohoto kárného řízení nebylo možné zohlednit úmrtí kárně obviněného, k němuž došlo v Brazílii dne 7. 4. 2020, jak se uvádí v úmrtním listu vystaveného dne 24. 4. 2024 Úřadem městské části města Brna, Brno-střed. Nelze totiž nyní kárné řízení zastavit z důvodu zániku exekutorského úřadu smrtí soudního exekutora, k níž došlo tři dny před konáním ústního jednání, neboť vedle sebe nemohou existovat dvě pravomocná rozhodnutí, navíc s odlišným výsledkem. V této souvislosti kárný senát zdůraznil, že jednal dne 10. 4. 2024 v nepřítomnosti kárně obviněného v souladu se zněním § 17 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kárný řád“), neboť ten se před kárný soud bez omluvy nedostavil a nebyla zde vůbec žádná indicie o jeho úmrtí ve vzdálené cizině krátce před konáním ústního jednání. Navíc vyrozumění o něm obdržel kárně obviněný již dne 5. 3. 2024 s výzvou, aby předložil případnou plnou moc obhájci, který jej zastupoval při neúspěšném jednání o uzavření dohody o vině a kárném opatření. Na tuto výzvu však kárně obviněný vůbec nereagoval, plnou moc obhájci nepředložil, stanovisko ke kárnému návrhu nedoplnil ani nesignalizoval, že by se chtěl ústního jednání zúčastnit a při něm uplatnit svá procesní práva. Za této situace a při vědomí odmítnutí uzavření dohody o vině a kárném opatření ze strany soudního exekutora se kárný senát důvodně domníval, že kárně obviněný již na svou další obhajobu rezignoval, a proto při ústním jednání bylo přečteno alespoň jeho stanovisko ke kárnému návrhu podané na počátku kárného řízení. V postupu kárného senátu, který předcházela vyhlášení odsuzujícího rozhodnutí, tedy nelze shledat jakékoliv pochybení, i když bylo následně náležitě doloženo, že kárně obviněný krátce předtím zemřel.

[3] Dne 9. 7. 2024 podal M. H. (dále též „navrhovatel“) návrh na povolení obnovy řízení ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 14 Kse 1/2021. V něm uvedl, že je synem zesnulého kárně obviněného Mgr. J. H. i správcem dědictví, což doložil příslušnými listinami. Důsledky napadeného rozhodnutí přitom mohou mít závažné dopady i na probíhající dědické řízení. O úmrtí svého otce v době jeho vyhlášení ještě nevěděl a tato skutečnost nepochybně nebyla známa ani Nejvyššímu správnímu soudu a kárnému navrhovateli. Nicméně s ohledem na úmrtí kárně obviněného odpadla jedna z podmínek kárného řízení, které tak mělo být zastaveno, neboť jeho další vedení bylo nepřípustné. Navíc kárně obviněný nemohl být odvolán z exekutorského úřadu, neboť tři dny před vyhlášením napadeného rozhodnutí zanikla jeho funkce z důvodu úmrtí. Je tedy zřejmé, že po vyhlášení rozhodnutí kárného senátu vyšla najevo skutečnost soudu dříve neznámá, která sama o sobě odůvodňuje jiné rozhodnutí o kárném návrhu, neboť řízení o něm mělo být v důsledku smrti kárně obviněného soudního exekutora zastaveno. Dále navrhovatel polemizoval se závěrem kárného senátu o právní moci napadeného rozhodnutí okamžikem jeho vyhlášení. V této souvislosti argumentoval, že pokud v době vyhlášení napadeného

rozhodnutí nebyl kárně obviněný kvůli svému úmrtí způsobilý být účastníkem kárného řízení, které tak mělo být zastaveno, nemohlo dojít ani k nabytí právní moci rozhodnutí již jeho vyhlášením, nehledě na to, že se písemné vyhotovení rozhodnutí mělo doručit kárně obviněnému do vlastních rukou, což v důsledku jeho smrti samozřejmě nebylo možné provést. Za této situace by ponechání napadeného rozhodnutí v platnosti bylo absurdní a v elementárním rozporu se základními principy právního státu.

[4] Z těchto důvodů se navrhovatel domáhal toho, aby Nejvyšší správní soud vyhověl návrhu na povolení obnovy řízení ve věci vedené pod sp. zn. 14 Kse 1/2021, napadené rozhodnutí kárného senátu zrušil a v následném řízení po povolení obnovy kárné řízení proti soudnímu exekutoru Mgr. J. H. zastavil.

[5] Ministr spravedlnosti, který byl kárným navrhovatelem ve věci sp. zn. 14 Kse 1/2021, k návrhu na povolení obnovy řízení nejprve uvedl, že ani on stejně jako kárný soud neměl k datu vyhlášení rozhodnutí žádné informace o předchozí smrti kárně obviněného soudního exekutora. Posouzení návrhu na obnovu řízení ponechává zcela na úvaze soudu, avšak považuje za nezbytné zdůraznit, že závěry kárného soudu ohledně merita věci byly a nadále jsou věcně správné a judikatorně významné pro případné budoucí případy, a tudíž by neměly být ovlivněny případným rozporováním naplnění podmínek kárného řízení. Současně ministr spravedlnosti odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 7. 2024, sp. zn. III. ÚS 1978/24, z něhož citoval pasáž týkající se aktivní legitimace k podání návrhu na obnovu kárného řízení.

[6] Nejvyšší správní soud uvádí, že v naposledy zmíněném judikátu Ústavní soud odmítl ústavní stížnost M. H. proti napadenému rozhodnutí jako podanou zjevně neoprávněnou osobou, neboť nebyl účastníkem kárného řízení. V tomto odmítacím usnesení Ústavního soudu jsou obsaženy i tyto jeho další závěry:

8. Ústavní soud si je vědom úskalí jednoinstančnosti řízení ve věcech kárné odpovědnosti exekutorů. S ohledem na to Ústavní soud na okraj podotýká, že zatímco v trestním řízení svědčí návrh na obnovu řízení ve prospěch obviněného i příbuzným, jakožto oprávněným osobám, úprava zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů takový postup vylučuje a v případě kárného řízení s exekutory nemůže podat návrh na obnovu (na rozdíl například od soudců) dokonce ani sám kárný navrhovatel. Podle § 22 odst. 1 zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů totiž platí, že: „Ve lhůtě 3 let od právní moci rozhodnutí senátu podle § 19 odst. 1 může soudce, předseda soudu, místopředseda soudu, předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, státní zástupce, vedoucí státní zástupce nebo soudní exekutor podat návrh na obnovu kárného řízení.“ Podle odst. 2 téhož ustanovení „jiný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí v kárném řízení není přípustný“. Podle § 22 odst. 1 tohoto zákona tedy stěžovateli nesvědčí právo podat návrh na obnovu řízení a v úvahu nepřichází ani případný „podnět k podání návrhu“ kárnému navrhovateli v řízení před kárným soudem. Jak bylo výše uvedeno, s ohledem na svébytnou (rozdílnou) úpravu obnovy řízení v kárných věcech (§ 22) nelze § 280 odst. 3 trestního řádu uplatnit. Stěžovatel se tedy obnovy řízení, jehož výsledkem bylo napadené rozhodnutí, nedomůže a žádný jiný prostředek nápravy není.

9. K zastavení kárného řízení pro zánik výkonu úřadu smrtí podle § 14 písm. b) zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů ve spojení s § 15 odst. 1

písm. a) exekučního řádu lze přistoupit jen do vyhlášení rozhodnutí. Jak bylo výše uvedeno, neexistuje žádné fórum, které by se v tuto chvíli mohlo námitkami stěžovatele věcně zabývat (resp. stěžovateli nesvědčí žádný opravný prostředek). To je však - jak bude dále uvedeno - třeba zohlednit v případných dalších řízeních.

10. Stěžovatel totiž namítal rovněž dopad do práva na ochranu majetku (čl. 11 odst. 1 Listiny) a práva na ochranu osobnosti (čl. 10 odst. 1 Listiny). Napadeným rozhodnutím o kárném provinění sice dosud nedošlo k přímému dotčení uvedených práv stěžovatele. Ústavní soud však nynějším rozhodnutím nijak nepředjímá, že taková újma stěžovateli v budoucnu nevznikne.

11. Se skutečností, že stěžovatel nemá procesní cestu nápravy, se obecné soudy budou muset ústavně souladným způsobem vypořádat v eventuálním řízení o vypořádání dědictví a o rozsahu majetkové podstaty (čl. 11 Listiny) nebo v řízení na ochranu před nesprávným úředním postupem (čl. 10 Listiny). Jakkoliv konstantní judikatura stanoví, že žaloba na nesprávný úřední postup je subsidiární povahy (tedy zásadně ji nelze využít, je-li výsledkem úředního postupu vydání soudního rozhodnutí), v tomto případě by se soudy musely vypořádat i s tím, že stěžovatel neměl žádnou procesní cestu, jak se domoci zrušení rozhodnutí pro nezákonnost nebo deklarace nezákonnosti soudem.

[7] Ústavní soud tak v usnesení ze dne 25. 7. 2024, sp. zn. III. ÚS 1978/24, dospěl ke zcela jednoznačnému závěru, že ve věci Nejvyššího správního soudu sp. zn. 14 Kse 1/2021 bylo možné přistoupit k zastavení kárného řízení z důvodu smrti kárně obviněného soudního exekutora jen do vyhlášení rozhodnutí a že návrhovaatel není oprávněn podat návrh na obnovu řízení, jehož výsledkem bylo napadené rozhodnutí. S tímto právním názorem Ústavního soudu se kárný soud plně ztotožňuje a neshledává naprosto žádný důvod se od něho odchýlit, neboť podle jednoznačně formulované dikce § 22 odst. 1 kárného řádu nemohou děti soudního exekutora podat návrh na obnovu kárného řízení. Toto ustanovení přitom obsahuje vlastní úpravu okruhu osob oprávněných k podání návrhu na obnovu kárného řízení, a proto v tomto směru nelze za pomoci § 25 kárného řádu přiměřeně použít znění § 280 odst. 3 a § 247 odst. 2 věty první zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), která umožňují příbuzným obviněného v pokolení přímém podat v jeho prospěch návrh na povolení obnovy trestního řízení, a to i po jeho smrti.

[8] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud jako soud kárný k závěru, že návrh na povolení obnovy řízení ve věci jím vedené pod sp. zn. 14 Kse 1/2021 byl podán osobou neoprávněnou, a proto jej podle § 22 odst. 1 a § 25 kárného řádu za přiměřeného použití § 283 písm. a) trestního řádu zamítl. Uvedeným způsobem přitom rozhodl o návrhu na povolení obnovy kárného řízení v neveřejném zasedání, jak to umožňuje ustanovení § 286 odst. 2 věty první trestního řádu, jehož bylo přiměřeně použito v souladu se zněním § 25 kárného řádu, neboť naposledy uvedený zákon neobsahuje vlastní úpravu způsobu projednání návrhu na obnovu kárného řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 25. září 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech soudních exekutorů